

Dokument zasedanja

A9-0406/2023

6.12.2023

POROČILO

o izvajanju uredbe o skupni ureditvi trgov (SUT) za ribištvo in ribogojstvo –
Uredbe (EU) št. 1379/2013
(2023/2049(INI))

Odbor za ribištvo

Poročevalka: Izaskun Bilbao Barandica

VSEBINA

	Stran
OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV	3
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	5
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE	14
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	15
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	16

OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV

V skladu s členom 48 Uredbe (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. decembra 2022 poročati o rezultatih uporabe te uredbe.

Komisija je poročilo sprejela 21. februarja 2023, odbor PECH pa se je odločil, da bo pripravil poročilo o izvajanju omenjene uredbe.

Sedanja uredba o SUT je bila sprejeta v svežnju za revizijo uredbe o skupni ribiški politiki leta 2013. Z revizijo leta 2013 so bile uvedene nekatere bistvene spremembe delovanja skupne ureditve trgov za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture. Okrepila se je zlasti vloga organizacij proizvajalcev pri upravljanju trga, medtem ko je bilo opuščenih več ukrepov za tržne intervencije, kot je ukrep trajnega umika ribiških proizvodov iz prehrane ljudi ali njihovega uničenja. Organizacije proizvajalcev imajo pomembno vlogo tudi v zvezi s pravili o konkurenci, saj so lahko le organizacije proizvajalcev, priznane na podlagi uredbe o SUT, izvzete iz teh pravil in imajo dostop do posebnih sredstev EU za svoje ukrepe upravljanja trga.

Uredba o SUT je pomemben del sklopa pravil, ki predstavljajo pravila skupne ribiške politike ter je namenjen predvsem zagotavljanju dobro upravljanega in delujočega trga za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture. Pomembno prispeva k zagotavljanju konkurenčnosti, stabilnosti trgov, preglednosti in raznolike oskrbe potrošnikov s hrano iz vodnega živilja.

Stališče poročevalke

Poročevalka pozdravlja napredek, dosežen pri izvajanju pravil o SUT, vendar meni, da bi si bilo treba bolj prizadevati za obveščanje potrošnikov, boljše označevanje in preglednost trga ter večjo sledljivost ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

Poročevalka ugotavlja, da je v več poročilih, tudi v poročilu Komisije o izvajanju pravil o SUT, navedeno, da se ta pravila ne uporabljajo usklajeno. Zato meni, da si morajo Komisija in države članice bolj prizadevati za boljše in bolj usklajeno izvajanje uredbe o SUT. Bolj usklajeno izvajanje je pomembno za zaupanje potrošnikov v živila iz vodnega živilja, ki se dajejo na enotni trg, ter enake konkurenčne pogoje za ribiče in gojitelje vodnih organizmov iz EU.

Poročevalka pozdravlja namero, da se predstavi predlog okvirne zakonodaje o trajnostnih prehranskih sistemih, s katero bi potrošnikom zagotovili večjo preglednost in več informacij. Ta okvirna zakonodaja ne bi smela ustvarjati dodatnega upravnega bremena in bi morala biti usklajena s pogojem za trajnostnost, določenim v drugih zakonodajnih aktih EU.

Poročevalka pozdravlja izid pogajanj o reviziji uredbe o nadzoru ribištva, zlasti pravil za okrepitev določb o sledljivosti vseh ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, saj bo to pomembno prispevalo k zagotavljanju informacij o sledljivosti evropskim potrošnikom. Komisija mora v zvezi s tem predlagati nadaljnje ukrepe, da bodo imeli končni potrošniki te informacije na voljo na preprost in dostopen način.

Evropska komisija je vzpostavila Evropsko opazovalnico trgov za proizvode iz ribištva in akvakulture (EUMOFA), ki je orodje za zbiranje tržnih informacij v zvezi s sektorjem ribištva in akvakulture v Evropski uniji. Cilj opazovalnice je povečati preglednost in učinkovitost trgov, analizirati dinamiko trgov v EU ter podpirati poslovne odločitve in oblikovanje politik. Omogoča neposredno spremljanje količin, vrednosti in cen ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture od prve prodaje do prodaje na drobno, vključno z uvozom in izvozom. Zbirajo se podatki iz držav EU, Islandije, Norveške, Združenega kraljestva in institucij EU, ki se dnevno posodablja.

Poročevalka meni, da bi morale države članice s tem orodjem tudi še izboljšati podatke, zbrane v okviru tega instrumenta, saj omogoča analizo trga, zlasti kadar se pojavijo drastične spremembe kot med krizo zaradi covid-19, da bi aktivirali protikrizna orodja in možnosti za stabiliziranje trga.

EU se odločno zavzema proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, za dodaten napredek na tem področju pa so potrebni nadaljnji ukrepi. Zelo pomembno je, da se s prizadevanji proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu izboljšata sledljivost in preglednost v dobavni verigi sektorja živil iz vodnega živilja.

Organizacije proizvajalcev imajo v sedanji uredbi o SUT večjo vlogo, zato je pomembno, da se priznajo organizacije, ki že obstajajo v državah članicah in opravljajo podobne naloge kot organizacije proizvajalcev. S pravili o SUT se želi zagotoviti, da bo upravljanje trga preprosto, zlasti za ribiče in gojitelje vodnih organizmov, ne pa izsiliti strukturne spremembe predstavniških organizacij in dobavne verige samo zato, da bi ustrezale skupni opredelitvi EU.

Poročevalka zato meni, da bi morala Komisija prisluhniti več pozivom Evropskega parlamenta, naj se merila za priznanje organizacij proizvajalcev preoblikujejo tako, da bodo bolj prilagojena vsem različnim organizacijam v državah članicah, ki v veliki meri opravljajo naloge v okviru ciljev organizacije proizvajalcev. Primera takih organizacij, ki bi jih bilo treba priznati, sta *cofradías* in *prud'homie de pêche*.

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju uredbe o skupni ureditvi trgov (SUT) za ribištvo in ribogojstvo – Uredbe (EU) št. 1379/2013 (2023/2049(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000¹ (uredba o SUT) ter njenega izvajanja,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti člena 349,
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 21. februarja 2023 z naslovom Izvajanje Uredbe (EU) št. 1379/2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva (COM(2023)0101),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020)0381),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2023 o položaju malega ribolova v EU in obetih za prihodnost³,
- ob upoštevanju izida pogajanj o uredbi o nadzoru ribištva,
- ob upoštevanju poročila Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora za ribištvo (STECF) za leto 2020 z naslovom Criteria and indicators to incorporate sustainability aspects for seafood products in the marketing standards under the Common Market Organisation (Kriteriji in merila za vključevanje vidikov trajnosti za morske proizvode v tržne standarde v okviru skupne ureditve trgov), (STECF-20-05),
- ob upoštevanju posebne raziskave Eurobarometer št. 515 iz leta 2021 o potrošniških navadah v EU glede ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. maja 2022 z naslovom Postavljanje ljudi na prvo mesto, zagotavljanje trajnostne in vključujoče rasti, izkoriščanje potenciala v najbolj oddaljenih regijah EU (COM(2022)0198),
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku pridobitve dovoljenja za pripravo samoiniciativnih

¹UL L 354, 28.12.2013, str. 1.

² UL C 184, 5.5.2022, str. 2.

³ UL C 214, 16.6.2023, str. 150.

poročil in priloge 3 k temu sklepu,

- ob upoštevanju poročila svetovalnega sveta za trge⁴ z dne 30. marca 2022 o poročilu Komisije z naslovom Izvajanje Uredbe (EU) št. 1379/2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva (COM(2023)0101),
 - ob upoštevanju poročila svetovalnega sveta za trge⁵ z dne 8. maja 2023 o boljši zakonodaji o označevanju rastlinskih nadomestkov za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture;
 - ob upoštevanju poročila Odbora s za ribištvo (A9-0406/2023),
- A. ker je v svoji resoluciji o strategiji „od vil do vilic“ poudaril, da so tudi pri proizvodih, uvoženih iz tretjih držav, bistvenega pomena dobri mehanizmi sledljivosti, ki si jih želijo tudi potrošniki, ko zahtevajo informacije o tem, kje, kdaj, kako in katere vrste rib so bile ulovljene oziroma se gojijo, saj se tako zagotovita varnost hrane in preglednost za potrošnike, se ukrepa proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu ter pomaga pri uresničevanju ciljev zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja;
- B. ker revidirana uredba o nadzoru ribištva vsebuje pomembne izboljšave pravil o sledljivosti vseh ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture; ker bodo ta pravila začela veljati postopno v prehodnem obdobju, in sicer dve leti za sveže in zamrznjene proizvode ter pet let za predelane proizvode, in bodo zagotavljala, da bodo potrošniki prejeli točne informacije; ker bo boljše označevanje tudi orodje za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu ter bo prispevalo k zagotavljanju lojalne konkurence;
- C. ker je v posebni raziskavi Eurobarometer št. 515 iz leta 2021 več kot tri četrtine vprašanih menilo, da bi moral biti na oznaki vseh ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture naveden datum ulova ali pridelave;
- D. ker se pri izvajanju skupne ureditve trgov kaže le majhno ustanavljanje organizacij proizvajalcev v ribištvu zaradi zapletenega okvira za ustanavljanje in priznavanje v državah članicah ter finančnih in pravnih negotovosti pri finančni podpori in upravičenosti ukrepov; ker bi bilo treba obravnavati tudi ovire za druge organizacije, kot so *cofradías* in *prud'homie de pêche*;
- E. ker so zaradi pogojev dejavnosti v najbolj oddaljenih regijah potrebne unikatne in ustrezne rešitve, da bi odgovorili na izzive, ki jih prinašata notranji razvoj in samooskrba s hrano;

Uvod

1. želi spomniti, da je skupna ureditev trgov (SUT) poleg ohranitvenih in finančnih

⁴ Svetovalni svet za trge, [2022 Report on the Functioning of the Common Market Organisation \(CMO\)](#) (Poročilo o delovanju skupne ureditve trgov za leto 2022), 30. marec 2022.

⁵ Svetovalni svet za trge '[Improving the Labelling Legislation for Plant-Based Imitations of Fisheries and Aquaculture Products](#)', (Boljša zakonodaja o označevanju rastlinskih nadomestkov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva), 8. maj 2023.

ukrepov sestavni del skupne ribiške politike ter je ključna za doseganje njihovih ciljev;

2. poudarja, da se je z revizijo uredbe o SUT iz leta 2013 dosegla preusmeritev z nekaterih vrst intervencij k pristopu, ki je bolj usmerjen v dolgoročni trg, pri čemer je poudarek na razvoju in inovacijah v sektorju, pri čemer pa ni dovolj upoštevan poseben položaj regij iz člena 349 PDEU;

Poklicne organizacije

3. meni, da so organizacije proizvajalcev in medpanožne organizacije steber sektorja ribištva in akvakulture, saj podpirajo vsakodnevno upravljanje skupne ribiške politike in omogočajo njeno kolektivno izvajanje na ravni proizvajalcev, zagotavljajo oskrbo z zdravimi beljakovinami in ohranjajo ekonomsko dejavnost in kulturno dediščino obalnih območij;
4. meni, da imajo organizacije proizvajalcev in medpanožne organizacije ključno vlogo pri doseganju ciljev skupne ribiške politike, zato jih je treba bolj podpreti in okrepiti; ugotavlja, da je bistveno še naprej podpirati spodbujanje, ustanavljanje in utrjevanje organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij v EU, tudi z večjo finančno podporo (ki je med državami članicami različna), zlasti v državah članicah, kjer primarna proizvodnja v veliki meri ostaja razdrobljena (akvakultura, nabiralci lupinarjev, mali ribolov); meni, da je močna prisotnost organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij bistvena za povečanje blaginje obalnih in otoških skupnosti, zaščito morskega okolja in krepitev položaja ribičev in proizvajalcev v akvakulturi v dobavni verigi ter spodbujanje trajnostnega ribištva in akvakulturnih dejavnosti, zlasti v najbolj oddaljenih regijah;
5. pozdravlja priznanje Komisije, da so načrti proizvodnje in trženja bistvena pomoč pri uresničevanju ciljev, ki jih za SUT določa člen 35 uredbe o skupni ribiški politiki, ter da je močna prisotnost dobro delujočih organizacij proizvajalcev odločilen dejavnik; vendar ugotavlja, da je treba storiti več, da bi podprli vsakodnevno delo organizacij proizvajalcev pri izvajanju načrtov proizvodnje in trženja ter vsem organizacijam proizvajalcev zagotovili dejanski dostop do financiranja; zato poziva Komisijo, naj posodobi smernice za osebje ter ukrepa, da bi olajšala dostop do trga za vse segmente flote;
6. ugotavlja, da so ukrepi ustrezno delujočih organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij na splošno uspešni, a opaža, da še vedno ni organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij, ki bi združevale zlasti male ribiče, nabiralce lupinarjev in gojitelje vodnih organizmov, posebej v najbolj oddaljenih regijah; ugotavlja, da zaradi finančnih ovir v nekaterih državah članicah nastajajo težave, zlasti za segment malega ribolova; ugotavlja tudi, da so trenutno delujoče organizacije proizvajalcev v akvakulturi še posebno uspešne pri svojih promocijskih in komunikacijskih dejavnostih;
7. pozdravlja priznanje Komisije, da je bistveno vprašanje financiranje in vzpostavljanje struktur za delitev in organizacijo finančne podpore transnacionalnim poklicnim organizacijam; ugotavlja, da to zlasti velja za raznolik sektor malega priobalnega ribolova, ki predstavlja večino flote EU;
8. poziva države članice, naj poskrbijo za ustrezno upravno in finančno podporo za ustanavljanje in delovanje novih organizacij proizvajalcev, zlasti za mala priobalna

ribištva, pri čemer opozarja na njihov socialni in kulturni pomen, ter naj podprejo določbe za njihovo priznavanje;

9. poziva države članice, naj nacionalni organi dosledneje podpirajo organizacije proizvajalcev ter naj same čim bolj zmanjšajo vrzeli in razlike v EU, tudi pri financiranju načrtov proizvodnje in trženja, s čimer bi poskrbeli za bolj enake konkurenčne pogoje za organizacije proizvajalcev; poziva Komisijo, naj pri tem še naprej podpira države članice;
10. meni, da v državah članicah zdaj obstajajo organizacije, ki opravljajo naloge in funkcije v pristojnosti organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij, vendar jih na podlagi uredbe o SUT ni mogoče šteti za organizacije proizvajalcev, npr. ribiški odbori *prud'homie de pêche* in *cofradías*; meni, da imajo te organizacije osrednjo vlogo pri upravljanju lokalnih virov, dodeljevanju kvot ter obravnavi vprašanj o ohranjanju ribjih staležev, promoviranju in ohranjanju tradicionalnih proizvodov, zlasti v nekaterih obalnih skupnostih;
11. meni, da bi bilo treba te organizacije priznati na podlagi uredbe o SUT in jim podeliti enake pravice, vključno s finančno podporo, in odgovornosti kot organizacijam proizvajalcev; poziva Komisijo, naj v usklajevanju z ustreznimi državami članicami ukrepa na tem področju ter tudi pretehta ustrezno prilagoditev pravil o SUT, kjer je to potrebno, in naj poskrbi za ustrezne sisteme, s katerimi bo mogoče preveriti, da organizacije proizvajalcev delujejo v skladu z veljavnimi pravili;
12. ugotavlja, da je kriza zaradi covid-19 povzročila nenadno zaprtje večine prodajnih mest s svežimi živili iz vodnega življa, tudi v najbolj oddaljenih regijah, zato je primerno, da se ponovno uvede možnost uporabe mehanizmov pomoči za skladiščenje in da se vanje vključijo tudi organizacije proizvajalcev v akvakulturi in gojenju školjk;

Skupni tržni standardi

13. želi spomniti, da mnogi tržni standardi, vključeni v uredbo o SUT iz leta 2013, izvirajo iz osemdesetih in devetdesetih let prejšnjega stoletja; ugotavlja, da so bili ti standardi po oceni Komisije na splošno ustrezni in učinkoviti ter so ustvarjali dodano vrednost;
14. poudarja, da so bile v oceni Komisije in med posvetovanji, povezanimi z oceno, opredeljene možnosti za poenostavitev, racionalizacijo in posodobitev standardov; ugotavlja, da je ocena pokazala razmeroma nizko raven spremljanja s strani nacionalnih organov glede skladnosti standardov, zaradi česar je še pomembneje harmonizirati zakonodajo o spremljanju in inšpekcijskih pregledih v vseh državah članicah;
15. meni, da bi morali tržni standardi za hrano iz vodnega življa, ki se daje na trg EU, ne glede na njen izvor spoštovati usklajene okoljske standarde in standarde socialne trajnostnosti; poziva, naj se ti standardi vključijo trgovinske sporazume in ukrepe, ki jih sprejmejo regionalne organizacije za upravljanje ribištva, saj je pomembno zagotoviti enake konkurenčne pogoje za izvajalce, proizvajalci iz EU pa ne smejo biti v slabšem položaju na trgu; je prepričan, da je nujno izkoristiti potencial certificiranja, zlasti zaščitene označbe porekla, ter prednosti, ki jih prinašajo na področju okoljske trajnostnosti, da bi na ta način promovirali proizvode iz akvakulture;
16. poudarja, da je Komisija v svoji oceni ugotovila pomanjkljivosti obstoječega okvira v

smislu zmožnosti za uresničitev ciljev uredbe o SUT;

17. poziva Komisijo, naj si bolj prizadeva odkriti primere neskladnosti z zakonodajo ter naj poskrbi za enake konkurenčne pogoje med vsemi državami članicami; posebej predlaga, naj se upošteva dobra praksa pri izvajanju zakonodaje o trženju in zaščiti ekosistemov ter skladnosti z njo;
18. poudarja, da je bistvenega pomena uskladiti tržne standarde za vse proizvode, ki se dajejo na trg v EU, ter jih posodobiti v skladu z zahtevami in cilji skupne kmetijske politike, da bi povečali pošteno konkurenco in jasnost med akterji, kar je bistveno za vključevanje socialnih in okoljskih meril in s tem zagotavljanje svetovne trajnostnosti; pri tem ugotavlja, da je treba upoštevati posebnosti trgov v regijah iz člena 349 PDEU;

Informacije za potrošnike

19. se strinja, da morajo pristojni organi, če naj skupna ureditev trgov v celoti doseže svoje cilje, s promocijskimi, tržnimi in izobraževalnimi kampanjami zagotoviti, da so potrošniki obveščeni o prehranskih in zdravstvenih koristih in koristih za trajnostnost, ki jih prinaša uživanje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, o zelo različnih vrstah, ki so na voljo, in pomenu razumevanja informacij na oznakah, pri čemer naj preprečijo napačno obveščanje potrošnikov in poskrbijo za usklajenost s prehranskimi sistemi EU; meni, da bi bilo treba potrošnikom, da bi se lahko ozaveščeno odločali, posredovati jasne in celovite informacije o proizvodih, ki se prodajajo na trgu EU, in da bi morale te informacije ne glede na poreklo proizvodov in način proizvodnje izpolnjevati enaka pravila;
20. opozarja, da je Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo predlagal, naj se za boljše informacije za potrošnike v SUT vključijo podrobnejše informacije o lovnom območju, ribolovnem orodju in načinih proizvodnje; zato poziva Komisijo, naj razmisli o izboljšanju tržnih standardov ter naj na oznake vključi več informacij, kot so med drugim sestavine, geografsko ribolovno območje in ribolovno orodje, datum ulova, pri čemer naj proizvajalcem in organizacijam proizvajalcev ne nalaga dodatnih nepotrebnih upravnih bremen; meni, da bi bilo treba izvajati redne preglede, da se zagotovi skladnost in oceni učinkovitost teh usklajenih standardov, da bo mogoče opredeliti področja, kjer je potrebno izboljšanje, ter poskrbeti, da bodo standardi še naprej relevantni in posodobljeni;
21. meni, da potrošniki bi morali potrošniki brez težav prepoznati izvor proizvodov, saj te informacije potrošniki vse bolj cenijo in jih spodbujajo k uživanju lokalne hrane, pridelane ali pridobljene na njihovem območju; poudarja, da je treba spremeniti sedanji sistem identifikacije ribiških proizvodov glede na območje FAO, saj izvor ni jasno ali natančno naveden in lahko ustvarja zmedo;
22. poziva Komisijo in države članice, naj glede na znane in dokazane prednosti za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture iz EU promovirajo ter oblikujejo nove zaščitene označbe kakovosti, in poziva k boljšemu trženju teh proizvodov; poziva Komisijo, naj olajša uporabo novih pravil, kar bo zlasti koristilo tem strukturam za kakovost, pri čemer naj čim bolj skrajša čas za obravnavo vlog;
23. zagovarja stališče, da so za zagotavljanje skladnosti z veljavnimi pravili skupne ribiške politike potrebni ukrepi glede sledljivosti in z njo povezane preglednosti; meni, da se

lahko s temi ukrepi, če so podprti z ustreznim sistemom označevanja, ki bi moral biti obvezen za predelane, sveže in konzervirane proizvode iz vodnega živilja, zagotovi, da so informacije, ki jih prejmejo potrošniki, jasne, popolne, verodostojne in zanesljive; poudarja, da je tak sistem označevanja bistven za boj proti goljufijam s hrano, vključno z napačnim označevanjem, ter nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu; meni, da je treba izboljšati sledljivost proizvodov in jo zagotoviti na vseh stopnjah vrednostne verige, da ne bi prinašala samo ekonomskih in poslovnih koristih, ampak tudi prispevala k varovanju zdravja; pri tem pozdravlja, da se z novo uredbo glede nadzora ribištva uvaja certifikat CATCH za uvožene proizvode;

24. je seznanjen, da so Komisiji med posvetovanji sodelujoči poročali, da zahteve glede obveznih informacij za potrošnike v nekaterih državah članicah niso izpolnjene; ugotavlja, da naj bi bilo izvajanje po vsej EU neenotno, kar je še posebej pomembno v nekaterih segmentih, kot so prodajalne rib in obrati javne prehrane; opozarja, da se mora z označevanjem zagotoviti natančen opis ribiških in neribiških proizvodov, pri čemer je treba preprečiti goljufije in zavajajoče oglaševanje, ki škoduje potrošnikom in ribičem, zlasti kadar se omenjajo nadomestni proizvodi, saj se v mnogih primerih uporabljajo slike, na podlagi katerih imajo potrošniki te proizvode za ribiške, čeprav to niso; je zaskrbljen, da se pri nekaterih proizvodih na trgu, kot so rastlinski proizvodi, uporabljajo izrazi, ki se sicer uporabljajo izključno za ribiške proizvode, čeprav to niso; meni, da bi morala Komisija na podlagi prejetih poročil temeljiteje raziskati to zadevo;
25. zato meni, da bi moralo biti trgovsko ime „riba“ ali „ribja vrsta“ na enotnem trgu rezervirano za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture živalskega izvora; pri tem poziva Komisijo, naj pregleda veljavno zakonodajo o označevanju in predstavljanju rastlinskih proizvodov, ki posnemajo ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva, da bodo potrošniki dobili natančne in točne informacije, s čimer bi preprečili nesporazume in ohranili enake možnosti na trgu EU;

Pravila o konkurenci

26. želi spomniti, da je mogoče organizacije proizvajalcev in medpanožne organizacije izvzeti iz uporabe pravil o konkurenci, da bi te organizacije dosegle svoje cilje, in sicer pod nekaterimi pogoji, med drugim, da njihove dejavnosti ne povzročajo drobljenja trgov ter ne izključujejo in ne preprečujejo konkurence;
27. ugotavlja, da je to izvzetje nujno, da se omogočijo nekatere prakse, ki jih uporabljajo organizacije proizvajalcev in medpanožne organizacije, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, kot je nadzor količin, ki jih dajejo na trg njihovi člani z namenom stabilizacije trgov in cen, izpolnjevanja zahtev za ohranjanje in preprečevanja razmetavanja s hrano; ugotavlja, da v skladu s sedanjimi merili za organizacije proizvajalcev nepriznani kolektivni organi proizvajalcev (npr. zadruga, *cofradías*) morda niso upravičeni do izvzetja;
28. poudarja, da je približno 70 % morske hrane, ki se zaužije v EU, uvožene iz tretjih držav, zaradi česar je EU pri svoji porabi odvisna od tega uvoza; poudarja, da morajo biti ribištvo, akvakultura in sorodni sektorji dobičkonosni, da bodo lahko izvedli naložbe, potrebne za delovanje, dobičkonosnost pa je mogoča le, če so proizvodi konkurenčni uvozu iz tretjih držav; poziva Komisijo in Svet, naj poskrbita, da trgovinska politika EU omogoča enake konkurenčne pogoje za proizvode EU in

uvožene proizvode, ter naj spodbujata uživanje (okoljsko, ekonomsko in socialno) trajnostnih proizvodov EU iz vodnega živilja;

29. spodbuja Komisijo, naj z organizacijami proizvajalcev in drugimi ustreznimi deležniki začne dialog o avtonomnih tarifnih kvotah;

Tržne informacije in krizno upravljanje

30. želi spomniti, da Evropska opazovalnica trgov za proizvode iz ribištva in akvakulture (EUMOFA) gospodarskim subjektom iz ribiškega sektorja zagotavlja tržne informacije za boljše razumevanje tržnih trendov; je seznanjen, da sta od aprila 2013 na voljo namensko spletišče in podatkovna zbirka, ki v celoti delujeta od začetka veljavnosti revidirane uredbe o SUT ter z boljšo dostopnostjo tržnih informacij in podatkov podpirata raziskovalne organe, deležnike in širšo javnost;
31. opozarja, da opazovalnica EUMOFA zagotavlja tržne informacije na podlagi obstoječe kombinirane nomenklature skupne carinske tarife EU; meni, da bi bilo treba to tarifo posodobiti in vključiti nove kategorije proizvodov za ribiške proizvode, s katerimi se v EU trguje v večjih količinah, ter ponuditi bolj intuitivna in celostna digitalna orodja; poziva Komisijo, naj razišče načine, kako izboljšati tržne informacije o ribiških proizvodih in proizvodih iz akvakulture, zlasti pa, kako izboljšati tržno analizo in pri tem razlikovati različne dele Evrope z različnimi navadami pri uživanju rib;
32. ugotavlja, da se je opazovalnica EUMOFA uporabila za sprožitev kriznih ukrepov za spopadanje s posledicami pandemije covid-19;
33. poziva Komisijo, naj pri naslednji reviziji skupne ureditve trgov pretehta možnost za vzpostavitev krizne rezerve ali sistema, skupaj s pomočjo za skladiščenje, kar bi bil način za zaščito sektorja v izrednih situacijah, ki se lahko pojavijo v sektorju ribištva in akvakulture v EU; opozarja, da je bila izredna pomoč pred kratkim potrebna pri reševanju krize zaradi pandemije covid-19; poziva Komisijo, naj določi merila za uporabo take pomoči ter poskrbi, da jo bo mogoče prilagoditi posebnim motnjam na trgu, pri čemer naj kot osnovo vzame model krizne rezerve, ki se že uporablja v drugih živilskih sektorjih, pri tem pa naj razmisli tudi o drugih ukrepih, ki bi lahko koristili odpravi resnih motenj na trgu;

Zaključki

34. pozdravlja napredek, dosežen pri izvajanju pravil o SUT; poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za ustrezno obveščenost potrošnikov, boljše označevanje, večjo preglednost trga ter sledljivost ribiških proizvodov, lupinarjev in proizvodov iz akvakulture, pa tudi za vključujoče politike glede spola in mladih; ugotavlja, da imajo v nekaterih državah članicah vlade pod nacionalno ravno pristojnosti na področju ribištva, lupinarjev in akvakulture, kar bi morale Komisija in druge zadevne institucije spoštovati pri pospeševanju izvajanja skupne ureditve trgov;
35. meni, da morajo Komisija in države članice storiti več za enotnejše izvajanje uredbe o SUT v sektorjih, in sicer morajo ustrezno spoštovati posebne pogoje, v katerih delujejo trgi v najbolj oddaljenih regijah; meni, da bi enotnejše izvajanje pripomoglo k vzpostavitvi zaupanja potrošnikov v živilske proizvode iz vodnega živilja, ki se dajejo na enotni trg, ter k uresničitvi ciljev za notranji razvoj in samooskrbo s hrano v najbolj

oddaljenih regijah;

36. poudarja, da je treba vključiti vse deležnike v celotni dobavni verigi; pri tem opozarja na dragoceno delo pristojnega svetovalnega sveta za trge;
37. pozdravlja namero Komisije, da predstavi predlog zakonodajnega okvira za trajnostne prehranske sisteme, da bi se povečala preglednost in bi se potrošnikom zagotovilo več informacij; poudarja, da bi bilo treba v predlogu priznati pomen zdravih in trajnostnih ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, s čimer se povečuje vrednost ribiškega sektorja; opozarja, da je treba v ta novi zakonodajni okvir vključiti pomen uživanja rib za zdravo prehrano; poudarja, da ta zakonodajni okvir ne sme ustvarjati dodatnega upravnega bremena in mora biti usklajen s pogojem glede trajnostnosti, določenim v zakonodaji EU;
38. pozdravlja izid pogajanj o reviziji uredbe o nadzoru ribištva, zlasti pravil za izboljšanje določb o sledljivosti vseh ribiških proizvodov, lupinarjev in proizvodov iz akvakulture, tudi proizvodov, uvoženih iz tretjih držav; meni, da bodo te informacije o sledljivosti zelo pomembne za evropske potrošnike na celini in na čezmorskih ozemljih; poziva Komisijo, naj predlaga nadaljnje ukrepe z enakimi zahtevami za vse proizvode ne glede na stopnjo predelave, živilsko kategorijo ali državo članico, kjer ima podjetje sedež, da bodo predložene informacije točne, jasne, popolne in usklajene v vseh državah članicah in na ozemljih s pristojnostjo za ribištva ter za vse kategorije proizvodov, tako da jih bodo končni potrošniki prejeli v preprosti in dostopni obliki;
39. meni, da bi morale države članice bolj uporabljati opazovalnico EUMOFA, zlasti na območjih, kjer se ta manj uporablja, saj bi bilo treba še izboljšati zbrane podatke in tržno analizo različnih delov Evrope z različnimi navadami pri uživanju rib ter z instrumentom ponuditi bolj intuitivna in celostna digitalna orodja; meni, da bi bili s tem podatki opazovalnice koristnejši za analizo trga, tudi ločeno po posameznih regijah, zlasti ob drastičnih spremembah, kot so se pojavile med krizo zaradi covid-19, da bi aktivirali krizna orodja in možnosti za stabilizacijo trga;
40. je prepričan, da je izboljšanje sledljivosti in preglednosti v dobavni verigi sektorja živil iz vodnega živilja bistvenega pomena za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu;
41. ponovno poziva države članice, naj merila za priznanje organizacij proizvajalcev in medpanožnih organizacij prilagodijo tako, da bodo priznavala vse različne organizacije v državah članicah, ki opravljajo naloge, za katere so večinoma pristojne organizacije proizvajalcev; v zvezi s tem izpostavlja organizacije, kot so *cofradías* in *prud'homies de pêche* ter tiste, ki delujejo v najbolj oddaljenih regijah;
42. poziva Komisijo, naj pripravi učinkovitejše ukrepe za odpravo ovir za organizacije proizvajalcev, da bodo lahko v polnosti uresničevale svoje naloge, in sicer naj odpravi težave organizacij proizvajalcev v malem priobalnem in otoškem ribolovu glede različne obravnave s strani nacionalnih uprav, in sicer pri priznavanju organizacij proizvajalcev, rednem financiranju, upravnih podpori ali upravičenosti do ukrepov;
43. poudarja, da je pomembna zavezanost vseh deležnikov v celotni dobavni verigi ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter civilne družbe, da bi povečali zaupanje in razumevanje pri uporabi določb o SUT, zlasti z nadaljnjim in boljšim sodelovanjem s

svetovalnim svetom za trge;

o

o o

44. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE**

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalka izjavlja, da je pri pripravi poročila do njegovega sprejetja v odboru prejela prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
European Association of Fish Producers Organisations
Market Advisory Council
Long Distance Advisory Council
Union du Mareyage Français
European Commission

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalke.

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	29.11.2023
Izid končnega glasovanja	+: 19 -: 0 0: 5
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Anja Haga, Niclas Herbst, Ladislav Ilčić, France Jamet, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella, Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis)
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Gabriel Mato
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Erik Poulsen, Anne Sander

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

19	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	Maria da Graça Carvalho, Anja Haga, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Anne Sander, Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis)
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Erik Poulsen
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Ana Miranda

0	-

5	0
ID	France Jamet
The Left	João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Caroline Roose

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani